

**МОНГОЛ УЛСЫН
ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР**

15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг,
Бага тойруу-3, Засгийн газрын IV байр
Утас: 26-04-37, Факс: 62-26-32-30
E-mail: info@audit.gov.mn

2015.03.20 № 3/595
танай _____-ны № _____-т

Аудитын гэрчилгээ

Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.2, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.8-д заасны дагуу Монголын хөрөнгийн бирж ТӨХК-ийн 2014 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон жилийн эцсийн санхүүгийн байдал, орлогын дэлгэрэнгүй, мөнгөн гүйлгээ, өмчийн өөрчлөлтийн тайлан болон холбогдох бусад тайлбар тодруулга бүхий санхүүгийн тайланд аудит хийв.

Үүрэг хариуцлагын талаарх мэдээлэл

Монголын хөрөнгийн бирж ТӨХК-ийн удирдлага нь санхүүгийн тайланг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандарт (СТОУС); түүнд нийцүүлэн Сангийн сайдын баталсан заавар, журмын дагуу үнэн зөв бэлтгэж, тайлагнах үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Монголын хөрөнгийн бирж ТӨХК-ийн 2014 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан нь үнэн зөв, бодитой илэрхийлэгдсэн эсэхэд санал дүгнэлт өгөх нь Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг юм.

Санал дүгнэлтийн үндэслэл

Бид аудитыг Аудитын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журмын дагуу гүйцэтгэсэн. Эдгээр стандарт, журмын шаардлага нь санхүүгийн тайлан материаллаг буруу илэрхийллээс ангид эсэх талаар үндэслэлтэй баталгаа олж авах зорилгоор аудитыг төлөвлөж, гүйцэтгэх явдал болно.

Аудитаар санхүүгийн тайлан дахь үлдэгдэл, ажил гүйлгээний дүн хэмжээ болон илчлэл тодруулга, тус байгууллагад мөрдөж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, бүртгэл хөтлөлт, програм хангамж, дотоод хяналтын систем, тэдгээрийг дэмжих нотлох зүйлийг сорилын үндсэн дээр шалгаж, удирдлагын хийсэн томоохон тооцооллыг үнэлж цэгнэн, санхүүгийн тайлангийн ерөнхий толилуулгыг үнэлсэн.

1. Миллениум Ай Ти системийг 100% хүчин чадлаараа ашиглалтанд ороогүй байхад 5,334,063.4 мянган төгрөгийн хорогдол тооцож системийн нийт өртгийн 56%-ийг эзэлж уг програм хангамж нь 4,118,046.8 мянган төгрөгийн эцсийн үлдэгдэлтэй байна. НББ-ийн тухай хуулийн 16.1 болон НББОУС 38 "Биет бус хөрөнгө" гэсэн стандартыг хэрэгжүүлээгүй. Мөн иж бүрэн байх, үнэлгээ гэсэн батламж мэдэгдэл зөрчиж байна.

2. Тайлант хугацаанд 956,985.2 мянган төгрөгийн алдагдалтай ажилласан. Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 19.1.2 дахь заалтыг зөрчсөн.
3. Тайлант хугацаанд 584,734.0 мянган төгрөгийн авлагыг тооцоо нийлсэн актаар баталгаажуулаагүй. НББ-ийн тухай хуулийн 19.1.4 дэх заалтыг зөрчсөн. Мөн оршин байх, иж бүрэн байх, үнэн зөв байдал гэсэн батламж мэдэгдэл зөрчиж байна.

Бидний хийсэн аудит санал дүгнэлт өгөх хангалттай бөгөөд зохистой үндэслэл болно гэдэгт итгэлтэй байна.

Хязгаарлалттай санал дүгнэлт

Дээр дурдсан зөрчлийн санхүүгийн тайланд үзүүлж болзошгүй нөлөөллийг эс тооцвол Монголын хөрөнгийн бирж ТӨХК-ийн 2014 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, орлогын дэлгэрэнгүй, мөнгөн гүйлгээ, өмчийн өөрчлөлтийн тайланг, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, СТОУС-д нийцүүлж Сангийн сайдын баталсан бодлого, аргачлал, журмын дагуу материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн, шударга илэрхийлсэн байна.

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

С.ЭНХЗАЯА

АУДИТЛАГДСАН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН

“Монголын хөрөнгийн бирж” ТӨХК

2014 оны 12-р сарын 31-нээр тасалбар

болгосон санхүүгийн тайлан

"Хөрөнгийн бирж" ТӨХК
АУДИТ ХИЙГДСЭН САНХҮҮГИЙН БАЙДЛЫН ТАЙЛАН

Үзүүлэлт	2013.12.31	2014.12.31
Эргэлтийн хөрөнгө		/төгөр/
Мөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгө	394,294,239.49	115,031,111.88
Дансны авлага	323,401,882.51	3,291,945,575.80
Татвар, НДШ-ийн авлага	4,825,483.82	4,043,857.91
Бусад авлага	180,716,357.31	180,129,686.78
Бусад санхүүгийн хөрөнгө		
Бараа материал	84,881,556.15	62,027,866.66
Урьдчилж төлсөн зардал/тооцоо	110,340,572.04	112,534,591.12
Бусад эргэлтийн хөрөнгө	13,160,000.00	13,160,000.00
Борлуулах зорилгоор эзэмшиж буй эргэлтийн бусад хөрөнгө (борлуулах бүлэг хөрөнгө)		
Эргэлтийн хөрөнгийн дүн	1,111,620,091.32	3,778,872,690.15
Эргэлтийн бус хөрөнгө		
Үндсэн хөрөнгө	2,953,096,488.61	2,740,890,333.19
Биет бус хөрөнгө	6,472,706,165.49	4,118,046,779.05
Биологийн хөрөнгө		
Урт хугацаат хөрөнгө оруулалт		
Хайгуул ба үнэлгээний хөрөнгө		
Хойшлогдсон татварын хөрөнгө		
Хөрөнгө оруулалтын зориулалттай үл хөдлөх хөрөнгө		
Бусад эргэлтийн бус хөрөнгө		
Эргэлтийн бус хөрөнгийн дүн	9,425,802,654.10	6,858,937,112.24
НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	10,537,422,745.42	10,637,809,802.39
ӨР ТӨЛБӨР		
Богино хугацаат өр төлбөр		
Дансны өглөг	2,538,250,916.14	2,707,830,505.65
Цалингийн өглөг	4,769,810.25	22,434.00
Татварын өр	733,747,651.69	989,606,051.19
НДШ-ийн өглөг	1,231,400.00	
Богино хугацаат зээл		
Хүүний өглөг	24,585,434.15	224,316,708.22
Ногдол ашгийн өглөг		
Урьдчилж орсон орлого		5,939,817.70
Нөөц /өр төлбөр/		
Бусад богино хугацаат өр төлбөр		
Борлуулах зорилгоор эзэмшиж буй эргэлтийн бус хөрөнгө (борлуулах бүлэг хөрөнгө) - нд хамаарах өр төлбөр		
Богино хугацаат өр төлбөрийн дүн	3,302,585,212.23	3,927,715,516.76
Урт хугацаат өр төлбөр		
Урт хугацаат зээл	2,778,888,000.00	5,985,082,960.00
Нөөц /өр төлбөр/		
Хойшлогдсон татварын өр		
Бусад урт хугацаат өр төлбөр		
Урт хугацаат өр төлбөрийн дүн	2,778,888,000.00	5,985,082,960.00
Өр төлбөрийн нийт дүн	6,081,473,212.23	9,912,798,476.76
Эзэмшигчдийн өмч		
Өмч: а) төрийн	1,867,708,800.00	1,867,708,800.00
б) хувийн		
в) хувьцаат		
Халаасны хувьцаа		
Нэмж төлөгдсөн капитал	12,362,216.67	12,362,216.67
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл		
Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн нөөц		
Эздийн өмчийн бусад хэсэг	3,250,633,502.71	465,702,285.88
Хуримтлагдсан ашиг	-674,754,986.19	-1,620,761,976.92
Эзэмшигчдийн өмчийн дүн	4,455,949,533.19	725,011,325.63
НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР БА ӨМЧИЙН ДҮН	10,537,422,745.42	10,637,809,802.39

SILVER STANDARD
ХЯНАСАН
Гарын үсэг:
2015. он .3. сар 10. өдөр

"Хөрөнгийн Бирж" ТӨХК
АУДИТ ХИЙГДСЭН ҮР ДҮНГИЙН ТАЙЛАН

/төгрөг/

	2013.12.31	2014.12.31
Үзүүлэлт	3,864,793,213.38	6,421,674,978.53
Борлуулалтын орлого (цэвэр)		
Борлуулалтын өртөг	3,864,793,213.38	6,421,674,978.53
Нийт ашиг (алдагдал)		
Түрээсийн орлого		
Хүүний орлого		
Ногдол ашгийн орлого		
Эрхийн шимтгэлийн орлого		
Бусад орлого		
Борлуулалт, маркетингийн зардал	3,963,217,604.88	6,596,371,763.13
Ерөнхий ба удирдлагын зардал		
Санхүүгийн зардал		
Бусад зардал		
Гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз (гарз)	(823,247,189.78)	(758,825,830.77)
Үндсэн хөрөнгө данснаас хассаны олз (гарз)		
Биет бус хөрөнгө данснаас хассаны олз (гарз)		
Хөрөнгө оруулалт борлуулснаас үүссэн олз (гарз)		
Бусад ашиг (алдагдал)	(11,475,119.50)	(22,945,422.59)
Татвар төлөхийн өмнөх ашиг (алдагдал)	(933,146,700.78)	(956,468,037.96)
Орлогын татварын зардал	2,974,192.43	517,257.82
Татварын дараах ашиг (алдагдал)	(936,120,893.21)	(956,985,295.78)
Зогсоосон үйл ажиллагааны татварын дараах ашиг (алдагдал)		
Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	(936,120,893.21)	(956,985,295.78)
Бусад дэлгэрэнгүй орлого		
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдлийн зөрүү		
Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү		
Бусад олз (гарз)		
Орлогын нийт дүн		
Нэгж хувьцаанд ногдох суурь ашиг (алдагдал)		

"Хөрөнгийн Бирж" ТӨХК
АУДИТ ХИЙГДСЭН ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ТАЙЛАН

ҮЗҮҮЛЭЛТ	Өмг	Халаасны хувьцаа	Нэмж төлөгдсөн капитал	Хөрөнгийн дахин үнэлээний нэмэгдэл	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн нөөц	Эздийн өмчийн бусад хэсэг	Хуриятлагдсан ашиг	Нийт дүн
20... оны 12-р сарын 31 -ний үлдэгдэл	1,867,708,800.00			12,362,216.67		7,477,556,240.00	-645,843,615.46	8,711,783,641.21
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлтийн нөлөө,								
алдааны залруулга							907,209,522.48	907,209,522.48
Залруулсан үлдэгдэл	1,867,708,800.00			12,362,216.67		7,477,556,240.00	261,365,907.02	9,618,993,163.69
Тайланг үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)							-936,120,893.21	-936,120,893.21
Бусад дэлгэрэнгүй орлого								
Өмчиг гарсан өөрчлөлт								
Зарласан ногдол ашиг								
20... оны 12-р сарын 31 -ний үлдэгдэл	1,867,708,800.00			12,362,216.67		3,250,633,502.71	-674,754,986.19	4,455,949,533.19
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлтийн нөлөө,								
алдааны залруулга							10,978,305.05	10,978,305.05
Залруулсан үлдэгдэл	1,867,708,800.00			12,362,216.67		3,250,633,502.71	-663,776,681.14	4,466,927,838.24
Тайланг үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)							-956,985,295.78	-956,985,295.78
Бусад дэлгэрэнгүй орлого								
Өмчиг гарсан өөрчлөлт								
Зарласан ногдол ашиг								
20... оны 12-р сарын 31 -ний үлдэгдэл	1,867,708,800.00			12,362,216.67		465,702,285.88	-1,620,761,976.92	725,011,325.63

"Хөрөнгийн бирж" ТӨХК
АУДИТ ХИЙГДСЭН МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН

/төгрөг/

ҮЗҮҮЛЭЛТ	2013.12.31	2014.12.31
Үндсэн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
Мөнгөн орлогын дүн (+)	968,171,403.67	727,985,783.14
Бараа борлуулсан, үйлчилгээ үзүүлсний орлого	864,437,233.88	689,085,613.75
Эрхийн шимтгэл, хураамж, төлбөрийн орлого		
Даатгалын нөхвөрөөс хүлээн авсан мөнгө		
Буцаан авсан албан татвар		
Татаас санхүүжилтын орлого	103,734,169.79	38,900,169.39
Бусад мөнгөн орлого	1,278,716,731.48	982,073,237.80
Мөнгөн зарлагын дүн (-)	499,421,471.85	426,465,291.48
Ажиллагчдад төлсөн	86,457,080.01	101,480,130.81
Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн	36,745,514.58	28,092,637.28
Бараа материал худалдан авахад төлсөн	38,164,005.52	30,978,633.52
Ашиглалтын зардалд төлсөн	18,079,020.03	5,329,440.01
Түлш шатахуун, тээврийн хөлс, сэлбэг хэрэгсэлд төлсөн		
Хүүний төлбөрт төлсөн	103,134,623.00	102,428,381.09
Татварын байгууллагад төлсөн	34,079,197.64	6,588,252.11
Даатгалын төлбөрт төлсөн	462,635,818.85	280,710,471.50
Бусад мөнгөн зарлага	-310,545,327.81	-254,087,454.66
Үндсэн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн		
Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
Мөнгөн орлогын дүн (+)	0.00	26,760,087.39
Үндсэн хөрөнгө борлуулсны орлого		15,200,000.00
Биет бус хөрөнгө борлуулсны орлого		
Хөрөнгө оруулалт борлуулсаны орлого		
Бусад урт хугацаат хөрөнгө борлуулсны орлого		11,560,087.39
Бусдад олгосон зээл, мөнгөн урьдчилгааны буцаан төлөлт		
Хүлээн авсан хүүний орлого		
Хүлээн авсан ногдол ашиг		
Мөнгөн зарлагын дүн (-)	65,749,600.00	31,112,623.48
Үндсэн хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	61,432,608.00	17,669,190.91
Биет бус хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн		3,000,000.00
Хөрөнгө оруулалт олж эзэмшихэд төлсөн		
Бусад урт хугацаат хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	4,316,992.00	3,165,379.10
Бусдад олгосон зээл болон урьдчилгаа		7,278,053.47
Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	-65,749,600.00	-4,352,536.09
Санхүүгийн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
Мөнгөн орлогын дүн (+)	0.00	2,726,941,674.00
Зээл авсан, өрийн үнэт цаас гаргаснаас хүлээн авсан		2,726,941,674.00
Хувьцаа болон өмчийн бусад үнэт цаас гаргаснаас хүлээн авсан		
Төрөл бүрийн хандив		
Мөнгөн зарлагын дүн (-)	9,087,376.98	2,747,764,810.86
Зээл, өрийн үнэт цаасны төлбөрт төлсөн мөнгөн		2,663,293,340.74
Санхүүгийн түрээсийн өглөгт төлсөн		
Хувьцаа буцаан худалдаж авахад төлсөн		
Төлсөн ногдол ашиг	9,087,376.98	84,471,470.12
Санхүүгийн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	-9,087,376.98	-20,823,136.86
Бүх цэвэр мөнгөн гүйлгээ	-385,382,304.79	-279,263,127.61
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	761,816,437.05	394,294,239.49
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	394,294,239.49	115,031,111.88

ХЯНАСАН
SYNDICATE
Гарын үсэг:
2013 оны 3 сар 10 өдөр